

Støttet af:

BIKUBENFONDEN

CLASH

MODSTAND I MODEN

HEART
HERNING MUSEUM
OF CONTEMPORARY ART

BIRK CENTERPARK 8
DK 7400 HERNING
WWW.HEARTMUS.DK

CLASH – Modstand i Moden

Mode og påklædning har gennem tiden spillet en afgørende rolle for, hvordan vi udtrykker vores identitet og bliver på den måde et påklædningsmæssigt talerør. Da moden er allestedsnærværende, umiddelbar og i direkte kontakt med omverdenen, bliver den et konkret redskab til både identitetsdannelse og udfordring af samfundets normer. Moden kan som kunsten kommunikere uden ord, og derfor bliver det at iføre sig tøj det samme som at klæde sig i de signaler, vores påklædning konstant udsender.

CLASH – Modstand i Moden undersøger netop en mode, der modarbejder og udfordrer normer og kulturbestemt ensartethed. Udstillingen præsenterer skelsættende design af store modeskabere, som forvandler samfundets spændinger og aggressioner til æstetiske designkreationer. Kreationerne peger på, hvordan anerkendte designere stiller spørgsmål til moden samt de værdier og konventioner, der knytter sig til modeindustrien.

Udstillingens opbygning: Fortid, nutid og fremtid

Udstillingen er delt op i tre sektioner. Den indledende del viser fem stilkulturer, som ofte regnes for at tilhøre den fremherskende kulturs overdrev. Som et øjebliksbillede af både tidligere og nutidige stilkulturer undersøger denne del af udstillingen den påklædningsmæssige modstand, der findes uden for high fashion. Udstillingens centrale del omhandler den moderne eksperimentelle mode, og denne del er inddelt i fire undersektioner – Ansigtssløs, Maskulinitet, Aktivisme og Kroppe. Det er disse undersektioner undervisningsmaterialet særligt omhandler. Den tredje sektion viser fremspirende stilarter skabt af seks designstuderende.

Lærervejledning

Undervisningsmaterialet er udformet, så det kan bruges under besøg på museet, men rummer ligeledes idéer til øvelser eller samtaler, der kan finde sted før eller efter besøget på HEART. Materialets fokus er primært på udstillingens fire temaer: Ansigtssløs, Maskulinitet, Aktivismisme og Kroppe.

Til hvert af temaerne findes:

- en introduktion
- et eksempel på et look
- tænkespørgsmål klassen samlet kan tale om/arbejde med
- evt. spørgsmål rettet mod et specifikt værk i udstillingen
- øvelser der kan laves på museet under besøget
- evt. forslag til aktiviteter, der kan laves på skolen efter besøget

Materialet kan anvendes som færdigt produkt eller som grundlag for underviserens egen tilrettelæggelse af besøget.

Her kan du finde mere information

- Udstillingskataloget: CLASH – Modstand i Moden
- Udstillingshandout (findes på museet)
- App (anvendes på museet, henvendt til voksenpublikummet)

Før besøget

Som forberedelse til besøget på museet, kan I anvende øvelserne herunder.

Modecitater

Rundt om i udstillingen vil I kunne finde citater på væggene. To af citaterne lyder:

"all societies end up wearing masks"

(alle samfund ender med at bære masker)

"I speak through my clothes"

(jeg taler gennem mit tøj)

- Tal om, hvad citaterne betyder.
- Tal om, hvordan citaterne kan hænge sammen med mode.

Stilkulturer

Det første I møder i udstillingen er fem stilkulturer, dvs. modeller der viser hver deres tendens inden for moden. Herunder skal I forsøge at matche look og stilkultur

- Hvilket billede passer til beskrivelsen?
- Sæt streger mellem billede og beskrivelse.

Når I kommer til udstillingen, kan I tjekke jeres bud.

Hippie

Som et oprør mod forbrugskulturer bruges fx tøj fra loppemarkeder.

Punk

Påklædningen er sort og hullet tøj, som er ødelagt og udsmykket med nitter, sikkerhedsnåle og kæder.

Raver

Udgangspunktet er fest og musikfestivaler, og stilen er kendetegnet af farverigt tøj, smileys, batik, piercinger og platformsstøvler.

Queer

Stilen udtrykker et opgør mod den almindelige opfattelse af køn.

Normcore

Normcore er en anti-modestil, der hylder 'almindelig' påklædning. Det handler om ikke at vække opmærksomhed med sit ydre ved fx at tage almindelige jeans, vindjakke og plastiksandaler på.

Dit look

Tegn dit eget look – dvs. tegn dig selv og din påklædning.

Craig Green · S/S 2014

Ansigtsløs

Ansigtet er centralt for skabelsen af identitet. Når ansigtet dækkes eller sløres, ændres vores almindelige genkendelse og identitetsdannelse radikalt. De ansigtsløse får en særlig anonymitet og mulighed for at gemme sig. Modens tildækning af ansigtet er et tegn på u lydighed og modstand mod dyrkelsen af kendisser, hvor genkendelse netop er kernen. Tøjets og dets betydning kommer i fokus frem for ansigtet, der bærer tøjet.

I Craig Greens design skjules ansigtet af smadrede papkasser, der er blevet fundet på gaden og blevet håndmalet, så de på den måde forvandles til skulpturer.

SPØRGSMÅL

- Hvad betyder det, at man ikke kan se ansigterne?
  - Nævn situationer, hvor det kan være rart eller smart, at man kan gemme sig og være ansigtsløs?
  - Nævn situationer, hvor man kan tage en maske på?
-

Walter Van Beirendonck · A/W 2008-2009. Skin King

- Hvordan er kroppen særlig tydelig i dette look?
  - Beskriv, hvordan man kan sige at looket er både skjult og blottet på samme tid?
  - Beskriv skoene?
-

ØVELSE

Personen uden ansigt

- Vælg et look under temaet ansigtsløs
  - Hvilken person, kunne du forestille dig se sådan ud:
  - Lav en personbeskrivelse:
    - Hvad ville personen hedde, lave og kunne lide?
    - Find selv på mere.
    - Hvordan ville det være at møde personen på gaden?
-

Rad Hourani · S/S 2014. Unisex couture

Maskulinitet

Siden ungdomsoprøret er normerne for, hvordan mænd ser ud, gradvis blevet løsere. Designerne viser her, hvordan maskulinitet kan kommunikeres uden for og imod de traditionelt snævre rammer for køn. Moden bruges til at skabe kønsidentitet, men her leges der med kønsbegrebet og kulturbestemte normer for, hvad man kan have på som enten mand eller kvinde. Skellet mellem kønnene er en balanceakt, og her vises designernes bud på en mangfoldighed af maskulinitet.

Rad Hourani arbejder med og udfordrer balancen mellem kønnene med sine design, der er tænkt til både mænd og kvinder. Hans design er altså ikke bestemt til et bestemt køn men arbejder netop på at undgå et kønsbestemt design.

SPØRGSMÅL

- Hvad er maskulinitet?
  - Hvad forbinder du med maskulinitet?
  - Hvem, synes du, er mest maskulin? – og hvem er mindst?
  - Hvilket look identificerer du dig mest med?
-

- Hvilken forvandling finder sted i McQueens film?
  - Beskriv, hvordan forvandlingen sker
-

ØVELSE

Battle

- Del gruppen op i to grupper
  - Den ene gruppe får ansvaret for at finde argumenterne for de maskuline elementer.
  - Den anden gruppe får ansvaret for at finde argumenter for de feminine elementer.
  - Grupperne skiftes til at fremlægge deres argumenter og synspunkter (Grupperne får hvert 1 min., og I skal igennem minimum 2 runder).
  - Det er en god idé at skrive stikord ned.
-

Hjemme på skolen

- Brug jeres stikord til at lave en historie.
-

Alexander McQueen og Nick Knight · The Bridegroom Stripped Bare [film], 2002

Aktivism

At moden er et redskab, bliver tydeligt når designere anvender deres kreationer som aktivistiske statements. En central del af samtidsmoden er bevægelsen mod mere etisk korrekt mode, hvor fx modens non-stop kommercielle cyklus sættes under lup af modeindustrien selv. Mode forvandles til talerør for protekst og politiske plakater, der formidler budskaber om fx genanvendelse, skønhed, forbrugsmønstre eller produktionsmetoder.

Vivienne Westwood har længe arbejdet med aktivisme i sine kollektioner. Hun har bl.a. sat fokus på emner som ytringsfrihed og overforbrug. Denne kjole er en del af en kollektion, der handler om klimaændringer, og stoffet er skabt af tegninger lavet af skolebørn.

SPØRGSMÅL

- Hvordan kan tøj være statements – eller et oprør mod noget?
- Hvilke ting, kan man gøre modstand mod inden for modeindustrien?
- Kig på materialer – hvad er det lavet af?
- "I speak through my clothes" – forklar citatet.

Vivienne Westwood · A/W 2008-09. Chaos Point

Viktor & Rolf · A/W 1996. Viktor & Rolf on Strike

- Hvad tror du, designeren sætter fokus på her?
- Hvad synes du, der kunne stå på det tomme skilt?

ØVELSE

Protest

Hvis du skulle protestere mod noget, hvad ville det så være?

- Hvordan ville du gøre det med tøj?
- Tegn det look, du ville lave.
- Du må gerne skrive ord eller sætninger på tegningen.

Hjemme på skolen

- Lav selv et look ud af genbrugsmaterialer, ting fra naturen eller lignende.
- Du kan evt. lave det look, som er din egen protest idé (fra øvelsen på museet)

LucyandBart · Germination Day One, 2008

Kroppe

Kropsidealiser og transformation af kroppen sættes på dagsordenen, når designerne bevidst arbejder med modens snævre kropsæstetik. Rammerne og idealerne for den perfekte krop sprænges, så kroppen i stedet fremstilles udflydende, kødfulde, fantasifulde eller fuldstændigt forvandlede. Modens krop er strømlinet og levner ikke meget plads til afvigelser i form af grænseløse og voluminøse kroppe, men i udstillingen fremhæves og hyldes netop afvigelsen fra normalen og idealet. Grænsen mellem krop og beklædning udfordres via enten nedbrydning eller genopbygning, og der protesteres mod ensartethed og tidens 'plastik-fantastik' look.

Forandring af kroppen er central for duoen LucyandBart. Her har de skabt en polstret kjole lavet af strømpebukser fyldt med savsmuld og græsfrø. Kjolen begynder at 'vokse', når den bliver vandet, og efter 8 dage er den kødfyldte pølsekjole dækket af frisk græs. Man kunne næste sige, at kjolen bliver mere og mere behåret.

SPØRGSMÅL

Vælg et look:

- Hvordan lever denne krop op til jeres forventninger til, hvordan en krop bør se ud?
  - Hvad udtrykker denne krop – Hvad får det jer til at tænke på?
-

Jen Davis · Untitled No. 24, 2007

- Hvad er forskellen mellem de to fotografier?
  - Hvordan tror du, hun har det med sig selv og sin krop på de to forskellige fotografier?
  - Forklar hvorfor?
  - Hvordan har vi tendens til at se på kroppe som hendes?
  - Hvorfor tror I, vi gør det?
-

ØVELSE

Krop-ord-leg

- Del jer op i grupper på to
  - Hver gruppe trækker et ord fra posen med ordsedler (ord-posen lånes i receptionen)
  - Grupperne finder hver to looks, de synes passer med deres seddel
  - Grupperne begrundes skiftevis, hvorfor de har valgt de specifikke looks
-

Hjemme på skolen

- Brug jeres stikord til at lave en historie.
-

Jen Davis · Steve and I, 2006